

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: cncd@cncd.org.ro

**HOTĂRÂREA NR. 798
din 22.10.2008**

Dosar nr.: 372/2008

Petiția nr.: 6819 din data 13.05.2008

Petent: S M

Reclamat: ABN AMRO, Raiffeisen Bank, Banca Comercială Română,
Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Unicredit Țiriac Bank

Obiect: neacordare credit pentru achiziționarea unui autoturism

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul sau reședința petentului

1.1.1. S M , cu domiciliul în

I.2. Numele, domiciliul sau reședința reclamatului

1.2.1 ABN AMRO, cu sediul în București, Piața Montreal, nr.10, sector 1

1.2.2. Raiffaisen Bank, cu sediul în București, Piața Charles de Gaulle,
nr.15, sector 1

1.2.3. Banca Comercială Română, cu sediul în București, bd. Regina
Elisabeta, nr.5, sector 3

1.2.4. Unicredit Țiriac Bank, cu sediul în București, str. Ghețarilor, nr.23-25,
sector 1

1.2.5. Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, cu sediul în
București, Calea Victoriei, nr.194, sector 1

II. Obiectul sesizării

2.1. Petentul se adresează Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării pentru că se consideră discriminat deoarece băncile contactate nu acordă împrumut persoanelor pensionate pe caz de boală cu dizabilități revizuibile.

III. Descrierea presupusei fapte de discriminare

3.1. Sesizarea petentului se adresează Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării deoarece acesta se consideră discriminat pentru că băncile contactate nu acordă împrumut persoanelor cu dizabilități revizuibile. Petentului i s-a eliberat o adeverință de către ANPH prin care această instituție se obliga să plătească dobânda la ratele unui împrumut la o bancă pentru achiziționarea unui singur autoturism, sau pentru amenajarea locuinței în vederea utilizării ei în condiții accesibile.

IV. Procedura de citare

4.1. În temeiul art. 20, alin.4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

4.2. Prin adresele cu nr. 9131 din 01.07.2008 și 9753/16.07.2008 a fost citat petentul. Prin adresa nr.9130 din 01.07.2008 a fost citată ANPH, prin adresa nr.9128 din 01.07.2008 a fost citată Unicredit Țiriac Bank, prin adresa nr.9755 din 16.07.2008 a fost citată Raiffaisen Bank, prin adresa nr.9754 din 16.07.2008 a fost citată ABN AMRO, prin adresa nr.9756 din 16.07.2008 a fost citată BCR, prin reprezentant. Părțile au fost citate pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 15.07.2008, respectiv 29.07.2008.

4.3. Prin citații, Consiliul a solicitat părților să își prezinte punctul de vedere precum și orice mijloace de probe referitor la obiectul petiției, respectiv al susținerilor.

V. Susținerile părților

Susținerile petentului

5.1.1 Petentul se adresează Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării pentru că se consideră discriminat de către băncile contactate deoarece acestea nu acordă împrumut persoanelor pensionate cu dizabilități revizuibile.

5.1.2 Petentului i s-a eliberat o adeverință de către ANPH prin care se obliga să plătească dobânda la ratele unui împrumut la o bancă pentru achiziționarea unui singur autoturism, sau pentru amenajarea locuinței în vederea utilizării ei în condiții accesibile.

5.1.3 Petentul susține că împrumuturile sunt acordate preferențial de bănci, și conform regulamentelor de ordine interioară, adeverința ANPH nu are valabilitate.

5.1.4 Petentul a atașat la plângerea formulată mai multe emailuri transmise către diferite bănci prin care solicita să i se comunice care sunt condițiile necesare pentru acordarea unui credit. În răspunsul formulat de către reprezentantul ABN AMRO, consilier de credite dl A M , i s-a comunicat că banca respectivă nu acordă credite persoanelor pensionate pe caz de boală și nu acordă nici credite auto.

Sușinerile Autorității Naționale pentru Persoane cu Handicap

5.2.1 Reclamata susține că s-a creat un cadru legal general în ceea ce privește drepturile și protecția persoanelor cu handicap, prin Legea 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, act normativ republicat, modificat și completat prin OUG 86/2008.

5.2.2 Potrivit prevederilor art.27, alin.1) din Legea 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, persoanele adulte cu handicap grav și accentuat pot beneficia de credit a cărui dobândă se suportă din bugetul de stat, prin bugetul ANPH, în baza unui contract privind angajamentul de plată a dobânzii prin achiziționarea unui singur mijloc de transport și pentru adaptarea unei locuințe conform nevoilor individuale de acces, cu condiția plății la scadență a ratelor creditului să nu depășească 5 ani.

5.2.3 ANPH- ul nu poate recomanda nicio instituție bancară, deoarece nu există convenții de colaborare în acest sens.

Sușinerile Unicredit Țiriac Bank

5.3.1 Reclamata susține că petentul a contactat telefonic Sucursala Unicredit Țiriac Bank din Câmpina, solicitând informații despre obținerea unui credit auto. Acesta a fost invitat la sediul sucursalei pentru efectuarea unui calcul al veniturilor și verificarea îndeplinirii criteriilor minime necesare în vederea acordării facilității, însă acesta, în susținerea reclamatei a refuzat invitația sucursalei. Petentul a insistat pentru a i se oferi informații telefonice privitor la acordarea aceluși credit, iar în baza datelor privind venitul acestuia, sucursala i-a comunicat că nu se încadrează în standardul agreed în Norma de creditare a băncii.

5.3.2 La data audierii reprezentanții băncii au declarat că i s-a făcut un calcul petentului referitor la posibilitatea acordării unui credit și creditul nu s-a putut acorda deoarece nu exista posibilitatea de rambursare. Reprezentanții băncii au susținut că motivul pentru care nu i s-a acordat creditul este că nu se încadrează în condițiile minime privind venitul (venit minim) și că în privința criteriului de dizabilitate acesta nu este un criteriu care să ducă la respingerea unui dosar de la acordarea creditului.

Sușinerile Raiffeisen Bank

5.4.1 Reclamata susține că în normele și procedurile băncii, privind activitatea de creditare pentru persoane fizice, nu există clauze limitative privind vocația la credit a persoanelor cu handicap.

5.4.2 Reclamata susține că solicitarea petentului transmisă băncii prin poșta electronică nu poate fi luată în considerare deoarece banca nu calculează un punctaj unui client pe baza solicitărilor venite prin e-mail, întrucât nu are posibilitatea de a verifica identitatea acestuia.

5.4.3 Pentru o mai bună și corectă informare dl S a fost sfătuit să se adeseze oricărei agenții Raiffeisen Bank, dar acesta nu s-a prezentat la nici una dintre sucursalele băncii.

Sușinerile ABN AMRO

5.5.1 Reclamata ne precizează că până la data de 30.07.2008, în portofoliul de credite al ABN Amro Bank SA, figurează un număr de 1563 de persoane care au fost declarate eligibile pe baza unor venituri declarate ca fiind realizate din pensii.

5.5.2 La data audierii reprezentanții băncii au menționat că dl A M , consilierul de credite, și-a depășit atribuțiile și trebuia să-l invite pe dl S la sediu pentru a i se calcula eligibilitatea. Reprezentanții băncii au mai menționat că indiferent de clientul care se prezintă la bancă acesta nu va primi un credit auto pentru că banca nu acordă acest gen de credit și au mai menționat că în portofoliul băncii există clienți cu dizabilități.

5.5.3 La data audierii s-a solicitat să se pună la dispoziție numărul de persoane pensionate pe caz de boală care beneficiază de credite de la această bancă. Prin adresa 10539/07.08.2008 au fost depuse la dosă normele de creditare privind creditele de nevoi personale fără ipotecă acordate persoanelor fizice și normele de creditare privind creditele sub formă de descoperire de cont acordate persoanelor fizice.

Sușinerile Băncii Comerciale Române

5.6.1 Reclamata susține că din conținutul petiției analizate, nu rezultă că petentul s-a adresat cu o cerere de acordare credit unei unități BCR, iar în lipsa acestei cereri privitor la acordarea unui credit BCR nu se poate reține că există o solicitare pe care banca să o analizeze, să o aprobe sau să o refuze.

5.6.2 De asemenea, răspunzând solicitării sale privind furnizarea de informații despre produsele bancare aflate în oferta BCR petentului i-a fost făcut cunoscut că are posibilitatea completării unei cereri online, zona Persoane Fizice, meniul Credite, urmând să fie contactat de către unul din operatori pentru analizarea și trimiterea cererii direct la sucursala BCR indicată de el. Decizia de acordare a creditului va fi luată la nivelul acelei sucursale.

5.6.3 În reglementările BCR privind acordarea creditelor, nu există prevederi sau criterii care pe bază de vârstă, boală sau orice alt criteriu să conducă refuzarea acordării unui credit, astfel încât să poată fi pusă în discuție restrângerea, înlăturarea recunoașterii folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege.

5.6.4 În lipsa unei cereri de acordare de credit, depusă la o unitate bancară, solicitare care să fie analizată în conformitate cu reglementările legale și normele interne ale băncii privind creditarea, aprobată sau respinsă după caz, afirmamția petentului că a fost discriminat pe considerentul că este pensionat pe caz de boală este nefondată.

VI. Motivele de fapt și de drept

6.1. **În fapt**, petentul se adresează Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării pentru că se consideră discriminat deoarece băncile contactate nu acordă împrumut persoanelor pensionate pe caz de boală cu dizabilități revizuibile.

6.2. **În drept**, Colegiul Director se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție, atunci **când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă**. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „**trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nicio justificare obiectivă sau rezonabilă** (vezi CEDH, 18 februarie 1991, Fredin c/Suede, parag.60, 23 iunie 1993, Hoffman c/Autriche, parag.31, 28 septembrie 1995, Spadea et Scalabrino c/Italia, 22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75)

6.3. În același sens, Curtea Europeană de Justiție a statuat principiul egalității ca unul din principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, **principiul egalității exclude ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv**. (vezi Sermide SpA v. Cassa Conguaglio Zucchero and others, Cauza 106/83. 1984 ECR 4209, para 28; Koinopraxia Enoseon Georgikon Synetairismon Diacheir iseos Enchorion Proionton Syn PE (KYDEP) v. Council of the European Union and Commission of the European Communities, Cauza C-146/91, 1994 ECR I-4199; Cauza C-189/01 Jippes and others 2001 ECR I-5689, para 129; Cauza C-149/96 Portugal vs. Council 1999 ECR I-8395 oara.91)

6.4. Curtea Constituțională a României care a statuat cu valoare de principiu că „principiul egalității nu este sinonim cu uniformitatea, astfel încât pentru situații diferite poate exista un tratament juridic diferit, recunoscându-se dreptul la diferență”. (Vezi Decizia nr.70 din 15 decembrie 1993, Decizia nr.307 din 27 decembrie 1994, Decizia nr.139 din 19 noiembrie 1996, Decizia nr.20/2000, Decizia nr.49/2000, Decizia nr.126/2000, Decizia nr.151/2000 și altele)

6.5. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate. (22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75)

6.6. Având în vedere aspectele de mai sus precum și petiția dată, Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării trebuie să

analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000, republicată.

6.7. Coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul Director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul Director, analizează în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele Art.2 al O.G. nr.137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță.

6.8. Colegiul Director, analizează dacă obiectul unei petiții întrunește elementele Art.2 al O.G. nr.137/2000, republicată, sub aspectul scopului sau efectului creat, ce a dat naștere ori nu, unei circumstanțe concretizate generic în restricție, excudere, deosebire sau preferință, și care circumstanțiat la situația petentului/petentei (petenților/petentelor), ipso facto, poate să îmbrace forma unui tratament diferit, indus între persoane care se află în situații analoage sau comparabile, datorită unor criterii determinate și care are ca scop sau ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

6.9. În măsura în care se reține întrunirea elementelor constitutive ale Art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000, republicată.

6.10. Din acest punct de vedere, sub aspectul incidenței art. 2 al O.G. nr. 137/2000, republicată, Colegiul Director ia act de faptul că petentul, în petiția dedusă soluționării, sesizează Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării solicitând constatarea unei fapte de discriminare circumstanțiată prin refuzul acordării unui credit solicitat reclamaților, pe motivul handicapului. Colegiul reține că petentul este pensionat având grad de handicap. În vederea obținerii unui credit pentru achiziționare autoturism petentul s-a adresat fie telefonic fie prin intermediul emailului către diferite bănci solicitând să i se comunice care sunt condițiile de creditare sau solicitand un credit. Din acest punct de vedere, Colegiul Director observă, potrivit înscrisurilor depuse la dosar de petent, că i s-au comunicat fie care sunt condițiile de creditare fie i s-a solicitat să se prezinte la una dintre sucursalele bancii, cu documentele necesar, pentru aplicarea la acordarea unui credit.

6.11. Colegiul director reține că în opinia petentului circumstanța tratamentului diferențiat este materializată în cauză prin refuzul acordării creditului solicitat prin cererile înaintate prin intermediul mijloacelor de comunicare, telefon sau email, către diferite bănci datorită existenței handicapului. Pornind stricto sensu de la această premisă, susținerile petentului sunt de natură a reține, cel puțin aparent, o prezumție simplă de tratament

generic diferit, prin refuzul acordării creditului pe considerentul stării de handicap. Or, pentru a ajunge la o atare concluzie finală, trebuie stabilit că existența handicapului petentului a constituit un obiter dictum decisiv în adoptarea de către reclamante a deciziei de respingere a creditului.

6.12. Astfel cum rezultă din înscrisurile depuse la dosar, cererile petentului a fost prelucrate de către angajați ai bancilor și a aplicat procedura standard de analiză a unei cereri de credit, introducând în sistem informațiile puse la dispoziție de petent. Reclamatele arată că petentului i s-a răspuns la solicitările de informații pe care acesta le-a înaintat dar că pentru acordarea de credite era necesar ca petentul să se prezinte la bancă cu documentele necesare pentru a completa un dosar necesar acordării creditului.

6.13 Astfel, Colegiul Director reține că în ceea ce privește Unicredit Țiriac Bank petentul a solicitat telefonic informațiile și i s-a comunicat, după realizarea unui scoring, că nu se încadrează în condițiile minime privind venitul (venit minim) astfel încât petentul nu are posibilitatea reală să ramburseze creditul deoarece nu îndeplinește condiții de venit minim.

6.14 Colegiul Director a analizat plângerea formulată împotriva Raiffeisen Bank și a constatat nu se poate reține un refuz din partea acestei băncii în ceea ce privește acordarea unui credit deoarece banca nu calculează un scoring și nu procesează cererile formulate prin email deoarece nu poate verifica identitatea solicitantului și nici nu are documentele minimale necesare acordării creditului. Sub acest aspect nu se poate reține o culpă în sarcina băncii deoarece aceasta i-a comunicat petentului că pentru a beneficia de un credit trebuie să se deplaseze la una dintre sucursalele băncii pentru a aplica și beneficia de un credit.

6.15 Colegiul Director a analizat plângerea formulată de către petent împotriva Băncii Comerciale Române și a reținut că petentul nu s-a adresat cu o cerere de acordare credit unei unități BCR, iar în lipsa acestei cereri privind la acordarea unui credit BCR nu se poate reține că există o solicitare pe care banca să o analizeze, să o aprobe sau să o refuze. Petentul a solicitat prin email să i se comunice mai multe informații privind acordarea de credite, informații pe care le-a primit dar nu a depus nici o cerere privind acordarea unui credit la această bancă astfel încât să poată fi reținut un refuz din partea acestei bănci.

6.16. Corelativ acestor aspecte și în raport cu definiția discriminării, Colegiul director precizează că în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță este datorat apartenenței lor la una dintre criteriile prevăzute în textul de lege, art. 2 din O.G. nr.137/2000, republicată. Colegiul Director trebuie să analizeze dacă tratamentul diferit a fost indus datorită unui criteriu prevăzut de art.2 alin.1, respectiv rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boala cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, care să fi constituit mobilul determinant în aplicarea acestui tratament. Colegiul Director reține că art.2 alin.1 nu conține o listă exhaustivă a criteriilor de discriminare deoarece, criteriile expresis verbis enumerate de lege sunt completate cu sintagma „sau orice alt criteriu” ceea ce, practic oferă posibilitatea reținerii și a altor criterii nespecificate de lege, în săvârșirea unei fapte de discriminare. Înșă,

oricare din aceste criterii circumstanțiate la situația particulară a persoanei care se consideră discriminată, trebuie să fi constituit mobilul determinant în aplicarea tratamentului diferit în speță. Or, condiția criteriului ca mobil determinant trebuie interpretată în sensul existenței ca element care este concretizat, materializat și care constituie cauza actului sau faptului discriminatoriu, și care, în situația inexistenței, nu ar determina săvârșirea discriminării. Astfel, natura discriminării, sub aspectul ei constitutiv, decurge tocmai din faptul că diferența de tratament este determinată de existența unui criteriu, ceea ce presupune o legătură de cauzalitate între tratamentul diferit imputat și criteriul interzis de lege, invocat în situația persoanei care se considera discriminată. Or, din probele aflate la dosar incidente obiectului petiției, nu se poate reține existența unui raport de cauzalitate între faptele imputate (neacordarea creditului) și criteriul invocat (existența handicapului), în sensul în care, în speță, handicapul a constituit mobilul determinant sau cauza respingerii cererii de acordare a creditului. Din analiza înscrisurilor anexate la dosar, Colegiul Director este de opinie că nu se poate reține că handicapul petentului a constituit în cauză un obiter dictum decisiv în neacordarea unui credit auto, devreme ce pe acesta nu a parcurs minimul necesar pentru acordarea unui credit auto.

6.17. Din acest punct de vedere, Colegiul Director observă că Banca Națională a României a emis Regulamentul nr. 3 din 12 martie 2008 privind limitarea riscului de credit la creditele destinate persoanelor fizice, publicat în Monitorul Oficial nr. 177 din 14 martie 2007 și modificat ulterior prin Regulamentul nr. 11 din 19 august 2008 publicat în Monitorul Oficial nr. 617 din 22 august 2008. Potrivit art. 4 din Regulament „(1) Împrumutătorii stabilesc în cadrul reglementărilor interne, în concordanță cu profilul și strategia lor de risc, cel puțin următoarele: a) modalitatea de organizare a activității de acordare și derulare a creditelor destinate persoanelor fizice și, după caz, condițiile de garantare pentru fiecare tip de credit; b) categoriile de clienți eligibili pentru finanțare; c) procedura de clasificare a clientelei-țintă pe categorii de risc de nerambursare, fundamentat pe profilul general de risc al împrumutătorului; d) categoriile de venituri considerate eligibile de către împrumutător, diferențiat pe categorii de clientelă, precum și coeficienții de ajustare aferenți în funcție de gradul de certitudine și de caracterul de permanență ale acestora; e) categoriile de cheltuieli care se deduc din veniturile eligibile în scopul determinării gradului total de îndatorare, incluzând cel puțin cheltuielile de subzistență și angajamentele de plată altele decât cele de natura creditului; f) nivelurile maxime admise pentru gradul total de îndatorare, diferențiat pe categoriile de clientelă, și fundamentarea nivelurilor stabilite; gradul total de îndatorare se determină ca pondere a angajamentelor totale de plată decurgând din credite sau alte finanțări rambursabile în veniturile eligibile, din care s-au dedus cheltuielile prevăzute la lit. e); g) metodologia de reconsiderare periodică a coeficienților de ajustare a veniturilor și nivelurilor maxime admise pentru gradul de îndatorare, în vederea asigurării acurateții acestora pe o bază continuă”.

De altfel, Colegiul Director observa că prin Regulamentul nr. 11, la art. 4 indice 2, alin.1 s-a prevăzut în mod expres că „Împrumutătorii analizează capacitatea de rambursare a clienților pe baza unui nivel al veniturilor

considerate eligibile de către împrumutători, care nu poate depăși cu mai mult de 20% pe cel aferent anului anterior”.

6.18. Or, Colegiul Director reține că în domeniul acordării creditelor destinate persoanelor fizice, solicitările potențialilor clienți sunt supuse unei analize de risc ceea ce implică elaborarea și existența unor reglementări corelative profilului și strategiilor de risc, categorii de clienți eligibili, condiții de garantare, categorii de venituri eligibile, coeficienți de ajustare, categorii de cheltuieli care se deduc din veniturile eligibile, niveluri maxime admise pentru grad total de îndatorare. Raportat la acest aspect, Colegiul Director nu poate primi criticile petentului în sensul că prevederile legii nr. 448/2006 nu limitează dreptul persoanelor cu handicap la acordarea creditelor cu atât mai mult cu cât nu se specifică cuantumul venitului realizat și nici alți parametri de diferențiere în acordarea creditului.

6.19. Analizând prevederile art. 27 din legea nr. 448 din 6 decembrie 2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicata, cu modificările și completările ulterioare, Colegiul observă că „(1) Persoanele adulte cu handicap grav și accentuat pot beneficia de credit a cărui dobândă se suportă din bugetul de stat, prin bugetul Autorității Naționale pentru Persoanele cu Handicap, pentru achiziționarea unui singur mijloc de transport și pentru adaptarea unei locuințe conform nevoilor individuale de acces, cu condiția plății la scadență a ratelor creditului”. Alin. (1) al art. 27 a fost modificat de pct. 1 al art. I din Ordonanța de Urgență nr. 86 din 24 iunie 2008, publicată în Monitorul Oficial nr. 474 din 27 iunie 2008, astfel că „(1) Persoanele adulte cu handicap grav și accentuat pot beneficia de credit a cărui dobândă se suportă din bugetul de stat, prin bugetul Autorității Naționale pentru Persoanele cu Handicap, în baza unui contract privind angajamentul de plată a dobânzii pentru achiziționarea unui singur autoturism și pentru adaptarea unei locuințe conform nevoilor individuale de acces, cu condiția plății la scadență a ratelor creditului, dar și cu condiția ca valoarea creditului să nu depășească 10.000 euro, iar returnarea creditului să nu depășească 5 ani”.

Colegiul Director este de opinie că art. 27 alin.1 din legea nr. 448/2006 nu determină ipso jure în beneficiul persoanelor adulte cu handicap grav și accentuat dreptul de a beneficia de credit ci conferă o vocație la beneficiul dobânzii ce se suportă din bugetul de stat, prin bugetul A.N.P.H. Acest aspect rezultă din însăși formularea instituită de legiuitor în art. 27 alin.1 prin sintagma „pot beneficia” corelativă însă dobânzii și nu creditului, care „se suportă din bugetul de stat”. Astfel, în măsura în care unei persoane cu handicap grav sau accentuat i se acordă un credit de către o bancă, se naște vocația acestei persoane de a obține beneficiul instituit de lege, în speță ca dobânda acelui credit să fie suportată din bugetul de stat.

6.20 Colegiul Director a analizat plângerea formulată de petent împotriva ABN AMRO referitoare la refuzul acestei bănci de acordare a unui credit pentru persoane cu dizabilități. Colegiul reține, din actele aflate la dosar, că petentul a adresat un email acestei băncii în 04 iunie 2008 în care a solicitat un credit pentru achiziționarea unui autoturism menționând că are 55 de ani, este pensionat pe caz de boală – revizibil anual, are un venit de 700 de ron și este

încadrat în grad de handicap având o adeverință de la ANPH prin care i se achită dobânda aferentă creditului de către această instituție. În data de 05.06.2008 i s-a comunicat de către dl A M , angajatul ABN AMRO, prin intermediul emailului că „Banca ABN –AMRO având condiții de eligibilitate ridicate nu acordă credite persoanelor pensionate pe caz de boală, iar în al doilea rând nu acordă credite auto”

6.21 În cauza **Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding v. Firma Feryin NV**, Curtea de Justiție reținut un aspect extrem de interesant, considerând că declarația publică a unui angajator de a nu angaja salariați cu o anumită origine etnică sau rasială constituie o discriminare directă la angajare, în sensul articolului 2 alineatul (2) litera (a) din Directiva 2000/43/CE a Consiliului din 29 iunie 2000 de punere în aplicare a principiului egalității de tratament între persoane, fără deosebire de rasă sau origine etnică, întrucât astfel de declarații **sunt de natură să descurajeze în mod serios anumiți candidați să își depună candidaturile și, prin urmare, sunt de natură să împiedice accesul acestora la piața muncii**. Declarațiile publice prin care un angajator informează că, în cadrul politicii sale de recrutare, nu va angaja salariați de o anumită origine etnică sau rasială sunt suficiente pentru a se prezuma, în sensul articolului 8 alineatul (1) din Directiva 2000/43, existența unei politici de angajare discriminatorii. Acestui angajator îi incumbă, așadar, obligația de a dovedi că nu a existat o încălcare a principiului egalității de tratament. El poate face acest lucru demonstrând că practica reală de angajare a întreprinderii nu corespunde declarațiilor sale. În continuare, Curtea de Justiție a arătat că „este de competența instanței de trimitere să verifice dacă faptele reproșate sunt dovedite și să aprecieze dacă elementele prezentate în sprijinul afirmațiilor angajatorului menționat, potrivit cărora acesta nu a încălcat principiul egalității de tratament, sunt suficiente.” [1].

6.22 Colegiul Director a analizat răspunsul formulat de către angajatul băncii, prin intermediul emailului. Colegiul Director reține că ABN AMRO nu acordă credite auto, deoarece nu deține un astfel de produs. Colegiul mai reține că nu se poate constata existența unui refuz din parte băncii de acordare a unui credit auto pentru persoanele pensionate pe caz de boală deoarece acesta nu a fost materializat prin respingerea unei cereri dar, pe de altă parte, Colegiul constată că a existat un răspuns din partea unui angajat al băncii prin care i s-a comunicat petentului că nu se acordă credit persoanelor care sunt pensionate pe caz de boală și astfel a fost eliminată din start posibilitatea pentru o persoană care se află în această situație, pensionată pe caz de boală, să mai aplice la un credit la această bancă. Răspunsul angajatului băncii cu privire la faptul că banca nu acordă credit persoanelor pensionate pe caz de boală constituie o discriminare directă în sensul art 2 alin 1 din OG 137/2000 întrucât răspunsul în cauză este de natură să descurajeze în mod efectiv anumite persoane care se află în acea situație de a depune o cerere pentru credit și prin urmare este de natură să împiedice accesul, în condiții de egalitate, la acordarea unui credit bancar. Pe de altă parte, Colegiul reține din documentele aflate la dosar, Normele de creditare, că nu sunt impuse condiții de diferențiere în funcție de pensionare pe caz de boală și sub acest aspect nu poate reține că există o

politică a Băncii ABN AMRO de repingere a cererilor de creditare pe acest criteriu.

6.23. Coroborând aceste aspecte cu faptele care fac obiectul petiției și definiția discriminării astfel cum este prevăzută în art.2 alin.1 din O.G. nr.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, în cauză nu se poate reține întrunirea cumulativă a elementelor privind un tratament de deosebire restricție, excludere, deosebire, preferință între persoane care se află în situații comparabile și care sunt tratate în mod diferit datorită unuia din criteriile prevăzute de lege și care are ca scop sau ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice, în ceea ce privește Unicredit Tiriac Bank , Raiffeisen Bank și Banca Comercială Română.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. faptele prezentate nu întrunesc elementele constitutive prevăzute de art. 2 alin.1 din Ordonanța de Guvern nr.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare, republicată; în ceea ce privește reclamații Unicredit Tiriac Bank, Raiffeisen Bank, Banca Comercială Română, Autoritatea Națională pentru Persoane cu Handicap (unanimitate de voturi a membrilor prezenți la sesiune)

2. răspunsul transmis de către angajatul Băncii ABN AMRO constituie faptă de discriminare conform art 2 alin 1 din Ordonanța de Guvern nr.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare, republicată; (6 voturi pentru și 2 împotriva)

3. recomandă ABN AMRO să organizeze cursuri pentru angajații băncii astfel încât să se asigure implementare principiului egalității între cetățeni

4. clasarea dosarului;

5. se va răspunde petentului în sensul celor hotărâte;

6. o copie a hotărârii se va transmite ABN AMRO, Raiffeisen Bank, Banca Comercială Română, Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Unicredit Tiriac Bank, Secretariatului General al Guvernului, Comisiei pentru Cercetarea Abuzurilor, Corupție și pentru Petiții din cadrul Camerei Deputaților Parlamentului României, Avocatului Poporului

VII. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicata și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Președinte

HALLER ISTVAN – Membru

COMȘA CORINA NICOLETA - Membru

GERGELY DEZIDERIU – Membru

NITĂ DRAGOȘ TIBERIU - Membru

PANFILE ANAMARIA – Membru

TRUINEA PAULA ROXANA – Membru

VASILE ANA MONICA – Membru

Data redactării 16.01.2009

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.